

İSTİKLAL MARŞI

Korkma! Sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak,
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül; ne bu şiddet, bu celal?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal...
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım,
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım.
Kükremiş sel gibiyim, bendimi çiğner, aşarım,
Yırtarım dağları, enginlere sığmam, taşarım.

Garbin afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar,
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın,
Siper et gövdeni, dursun bu hayâsızca akın.
Doğacaktır sana vadettiği günler Hakk'ın,
Kim bilir, belki yarın belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak" diyerek geçme, tanı,
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehit oğlusun, incitme, yazıktır atanı,
Verme, dünyaları alsan da bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak, toprağı sıksan şüheda.
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Hüda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahî, şudur ancak emeli:
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar, ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedî, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecdile bin secde eder, varsa taşım,
Her cerihamdan, İlahî, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruhumücerret gibi yerden naaşım,
O zaman yükselerek arşa değer belki başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal.
Hakkıdır, hür yaşamış bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan milletimin istiklal.

Mehmet Âkif ERSOY

İÇİNDEKİLER

KONU 1 - Sözcükte Anlam	04-12
KONU 2 - Sözcükler Arası Anlam İlişkileri	13-24
KONU 3 - Cümlede Anlam	25-46
KONU 4 - Deyimler ve Atasözleri	47-58
KONU 5 - Fiiller (Eylemler)	59-82
KONU 6 - Zarflar (Belirteçler)	83-94
KONU 7 - Geçiş ve Bağlantı İfadeleri	95-100
KONU 8 - Fiilde Yapı	101-112
KONU 9 - Ek-Fiil (Ek-Eylem)	113-128
KONU 10 - Metinde Anlam	129-184
KONU 11 - Sözel Mantık ve Muhakeme	185-200
KONU 12 - Anlamsal Anlatım Bozuklukları	201-212
KONU 13 - Yazım Kuralları	213-242
KONU 14 - Noktalama İşaretleri	243-270
KONU 15 - Söz Sanatları	271-278
KONU 16 - Metin Türleri	279-290
KONU 17 - Görsel, Grafik, Tablo ve Kroki Okuma	291-316
Cevap Anahtarı	320

Sevgili Öğrenciler,

Kitabımızı hazırlarken **"İyi bir kaynak kitapta neler olmalı?"** sorusunu sorarak işe başladık. Bu soruyu yılların tecrübesiyle cevaplandırdık. Elinizde tuttuğunuz Türkçe Defterim adlı eser, işte tam da bu sorunun cevabıdır.

Bir **"öğretmen hassasiyetiyle"** hazırlanmış eserimizde güncel, kaliteli, odak noktaya hedeflenmiş, teknolojiye ve yeni nesle ayak uydurabilen cümleler bulacaksınız.

Bir dersi anlamanız ve kavramanız için size neler gerekir?

1. Konu anlatımı
2. Konu etkinliği
3. Konu testi

İşte sizlere **üçü bir arada** bir eser sunuyoruz.

Önce konu anlatımlarıyla konuyu öğrenecek, kısa notlarla konudaki dikkat edilecek noktaları hatırlayacaksınız. Daha sonra, öğrendiklerinizi kısa bellekten uzun belleğe aktarmak için pekiştirme etkinlikleri yapacaksınız. En sonunda da ne kadar öğrendiğinizi testlerle ölçeceksiniz.

Türkçe dersinin hedefleri; okuyabilen, eleştiren, yorumlayan, okuduğunu anlayan, anladığını çözümlen bireyler yetiştirmektir. Bu hedeflere, bu kaynakla çok daha kolay ulaşacaksınız.

Bu çalışmamız, yüz yüze ve canlı derslerinizde elinizden düşürmeyeceğiniz **"olmazsa olmaz"** bir kaynak olacaktır.

Hepinize başarılar dileriz.

Mustafa AYGÜN
(Eğitimci - Yazar)

KİTABİMİZDA NELER VAR?

METİNDE ANLAM konu 10

1 Metinde Konu

2 Metinde Başlık

3 Metinde Anahtar Sözcük

4 Metinde Ana Fikir

5 Yardımcı Fikir

6 Şiirde Ana Duygu

7 Metinde Soru-Cevap

8 Metinde Duyular

9 Metinde Dil ve Anlatım

10 Metin Karşılaştırma

11 Metinde Karakter

12 Metinde Yapı

13 Anlatım Biçimleri

14 Düşünceli Geliştirme Yolları

15 Metinde Anlatıcı Türleri

16 Metinde Hikâye Unsurları

17 Metinde Duygular

1. Metinde Konu:
 * Yazının üzerinde durduğu olay, durum ya da düşünce metnin konusunu oluşturur. Şiir için de aynı durum söz konusudur.

Metinde konunun temel özellikleri şunlardır:
 * Metnin tamamını kapsar.
 * Metinde üzerinde durulan olay, durum ya da kavramdır.

Metnin konusuyla ilgili başlıca soru kalıpları şu şekildedir:
 * Yazar bu metinde neyi bahsediyor?
 * Yazar bu metinde ne anlatıyor?
 * Yazar bu metinde neyi yakınıyor?
 * Bu metnin konusu aşağıdakilerden hangisidir?
 * Bu metinde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?
 * Bu metinde ele alınan konu aşağıdakilerden hangisidir?

ÖZLEM
 Yapmamız gereken bir işi erteleme durumu, ekran önünde geçirdiğimiz süreyle doğrudan bağlantılıdır. Çünkü bazen bir oyun bazen de bir video, ilimizi çekip bizi o an yaptığımız işten uzaklaştırabilir. Böylece ekran önünde dakikalar ya da saatler geçirecek yapmamız gereken işi ertesi güne bırakıyor olabiliriz. Birkaç dakikalık eğlence olarak düşündüğümüz bu kısa ekrana bakma süresi, bizde bir günlük gecikmeye mal olabilir. Özellikle sanal dünyanın bizi cubacak içine çeken pek çok içeriği barındırdığını göz önünde bulundurmalıyız. Eğitimden dışındaki sürette televizyon, tablet ya da telefondan ne kadar uzak durarsanız dikkatinizin dağılma olasılığı da o kadar azalır.

Metnin Konusu: Ekranda kalma süresindeki artışın günlük hayata etkisi

Notlarım

Türkiye COZ SoruBankası | GARI | 7. SINIF TÜRKÇE DEFTERİM | 131

- Konunun kazanımına ait başlıklar "Kavram Haritaları" ile verilmiştir.
- Detaylı "Konu Anlatımı"na yer verilmiştir.
- Konu anlatım bölümü "Bil Bakalım!" ve "Notlarım" ile zenginleştirilmiştir.

METİNDE ANLAM konu 10

ETKİNLİK - 50

Çukur bir hayli derin olduğundan düğün arkadaşlarının zıplayıp dışarı çıkması mümkün görünmüyormuş. Yukarıdaki kurbacılar, başına çabalamalarını söylemişler arkadaşlarına "Çukur çok derin. Dışarı çıkmanız imkânsiz!" Ancak, çukura düğün kurbacıları onların söylediklerine aldamayıp çukurdan çıkmak için micedeleyle devam etmişler. Yukarıdakiler ise hâlâ başına çırpıp durmalarını, ölümün onlar için kurtuluş olduğunu söylüyorlarmış. Sonunda kurbacılardan birisi söyleyenlerden etkilenmiş ve mızdazleyle bırakmış. Diğer ise çabalamaya devam etmiş. Yukarıdakiler de çırpıp durarak daha çok acı çektiğini söylemeyi sürdürmüşler. Ne var ki çukurdaki kurbacı onlara hiç aldamadan san bir hamle daha yapmış, bu kez daha yüksek sıçramayı başarmış ve çukurdan çıkmış.

Bu metindeki kahramanın aşağıdaki duygulardan hangisine sahip olduğu söyleyebiliriz? İspretleyiniz.

Özlem Hıvanlı Şaşırma Umüt Merak

ETKİNLİK - 51

Kime dokunsam sensin...
 Kimi çağırma dudaklarım...
 Başımın tacı, canım efendim...
 Görünmez çığlıklarımı gören
 Eğilmez başımı öpüştürsün.
 Sen bir deniz derinliğisin
 Uslanmak bilmez kederler ülkesi.

Şiire hakim olan duyu aşağıdakilerden hangisidir? İspretleyiniz.

Sevinç Özlem Endişe Pıymanlık

ETKİNLİK - 52

İki yıl oldu, tam iki yıl. Memleketime gidemedim. Burnumda tüter durur hepsi. Bazen diyorum kendime, bu yurt dışında çalışma işine girişmeseydim daha iyi olurdu. Ekmeğ parası peşinde koşmak güzel iş. Fakat ailesini ihmal etmemek insan. Yakında izin alabileceğimi öğrendim. İznilerin iptal olması fikri beni kaygılandırıyor.

Bu metinde aşağıdaki duygulardan hangisine yer verilmiştir?

Özlem Hayıflanma Pıymanlık Endişe

ETKİNLİK - 53

"Yıllardır, elime ne geçerse okurum. 70'li yıllardan bu yana da yazmaktan ve daha iyi bir yazar olmağa çalışmaktan hiç vazgeçmedim. Yazılarında ve konuşmalarında, deyiş ve atasözlerimizle etrafa göndermeler yapmayı çok severim. Yani atasözlerimizle oldukça hakimimdir. Ayrıca yeni şeyler öğrenme ve hiç yapmadığım şeyleri yapma gibi meraklarım var."

Bu metnin kahramanı aşağıdakilerden hangisiyle nitelendirilemez?

Meraklı Kararlı Şüpheli Özgüvenli

Türkiye COZ SoruBankası | GARI | 7. SINIF TÜRKÇE DEFTERİM | 131

Konu, kazanıma uygun "Etkinlikler"le pekiştirilmiştir.

EK-FİİL (EK-EYLEM) TEST 9

Ek-filler, basit zamanlı fiillere gelerek birleşik zamanlı fiiller oluşturur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde birleşik zamanlı fiil kullanılmıştır?

A) Kararsızlığa kapıldığında annessinin sözləri geliyordu aklına.
 B) Bayram nedeniyle bütün evi köşe bucak temizledi.
 C) Çiçen yaz Konya'da Hz. Mevlânâ'nın türbesini ziyaret etmiş.
 D) Keşke zamanında öğretmenlerinin nasihatlerini dikkate alsaydım.

Ek-filler, birleşik zamanlı fiil oluştururken cümleye gerçekleşmemiş niyet, terk edilmiş alışkanlık, kütümseme, şart, gereklilik, kesinlik, başkasından duyma, olasılık anlamları katar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek-fil cümleye "terk edilmiş alışkanlık" anlamı katmıştır?

A) İşim biterse ben de etkinliğe katılmam.
 B) Doktorun uyarılarını dikkate almıyordum.
 C) Her sabah göl kenarında yürüyüşe çıkardım.
 D) En lezzetli yemekleri kendi yapıp geçirdim.

Önceliğiniz yer izak başışe bin bir okubilirsiniz.
 Yahufta bazeysé kabukları kolay söylenir.
 Yedüçünce üçat ebeseñ kısa sürede zayıflarsın.
 Yağmur yağmazsa ekler büyümeyecek.

Numaralanmış cümlelerin hangilerinde ek-filin şart kipiyle çekimlenmiş bir isim vardır?

A) I ve II B) I ve III
 C) II ve IV D) III ve IV

Ek-filin birleşik zamanları "hikâye, rivayet, şart" birleşik zamanlardır. Buna göre aşağıdakilerin hangisinde ek-filin hikâye birleşik zamanını örneklerinden bir kullanım vardır?

A) Bugün stadıyında bir saat koşu yaptım.
 B) 90 ve üzeri puan alırsa isteği okulı gider.
 C) İki simitçi çocuk yanı yana oturuyormuş.
 D) Ahmet'in babasına yardım eden olmamıştı.

Yanıktan göz etmüsüm bözer.
 Soğuk havallarda,
 Ormanlar gibi bakışın;
 Coşuktü, acelesi, bir hali vardı.
 Bahar günleri geldi miydi
 Şaçtan uzadı.
 Cahit Küleli

Bu dizelerde numaralanmış sözcüklerin hangi birleşik zamanda çekimlenmiştir?

A) I B) II C) III D) IV

Türkiye COZ SoruBankası | GARI | 7. SINIF TÜRKÇE DEFTERİM | 131

Öğrenme düzeyini ölçmek için kazanıma uygun "Konu Testleri"ne yer verilmiştir.

EK-FİİL (EK-EYLEM) TEST 9

1. Aşağıdakilerin hangisinde ek-fil cümleye yay ayrıç içinde verilen anlamı katmamıştır?

A) Temel derslerdeki bilgi ve beceriler ilkököl döneminde kazandılmalıydı. (Gerişmişe yapılması gereken zorunluluk)
 B) Biz küçükken annem beni ve kardeşimi her gece masal okuyarak uyuturdu. (Terk edilmiş alışkanlık)
 C) Temizlik işleri inşaat molozlarının kaldırılmasına yardım etmiştir. (Kütümseme)
 D) Bu ikşam ailece sinema izleyecektik. (Gerçekleşmemiş niyet)

2. Numaralanmış sözcüklerin hangisinde ek-fil diğerlerinden farklı bir görüde kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV

I. Kaysen'ye gidersen beni aramayın unutmuş.
 II. İsparta'da ev fiyatları oldukça yüksek.
 III. Okulumuzda salıngaç odası vardı.

Numaralanmış cümlelerdeki ek-fillerin çekimi aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III
A) Şart	Geçmiş Zaman	Geniş Zaman	
B) Geniş Zaman	Geçmiş Zaman	Şart	
C) Şart	Geniş Zaman	Geçmiş Zaman	
D) Geçmiş Zaman	Geniş Zaman	Şart	

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ek-fil, cümleye yay ayrıç içinde verilen anlamı katmamıştır?

A) Gazetede ki ilanların hepsine başvuru yapmışım. (Olasılık)
 B) İstanbul'daki konferansa ben de katılacaktım. (Gerçekleşmemiş niyet)
 C) Seyahate katılmadan önce salgın hastalıklara karşı aş olmalıydım. (Gerişmişe yapılması gereken zorunluluk)
 D) Mezuniyet töreni, tüm velilerin katılımıyla okul bahçesinde yapıldı. (Terk edilmiş alışkanlık)

4. İnan cümlelerindeki ek-fil "değil veya yok" sözcükleyle olumsuz yapıdır. Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir isme gelerek onu yüklem yapan ek-filin olumsuzuna örnek vardır?

A) Haklarında söylenmeleri bilmiyor değildim.
 B) Şehir merkezinde hava yeterince temiz değildi.
 C) Bu konudaki görüşlerimize katılımınızın.
 D) İnsanlara karşı bu kadar ön yargılı olmamalıydınız.

5. (I) Mahalle çocukları arasında tabiatla ve bisiklere en meraklı olan Aliydi. (II) Ali, o gün sevinçten havallara uçuyordu. (III) Fundakalın ucu sivi bir ağaç dalı bulup bir piçeğin etrafını kazmaya başlamıştı. (IV) Yeterli derinliğe ulaşınca toprağı ile birlikte eve götürmek istiyordu.

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangisinde ek-fil diğerlerinden farklı bir görüde kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV

Türkiye COZ SoruBankası | GARI | 7. SINIF TÜRKÇE DEFTERİM | 131

Öğrenme düzeyini ölçmek için kazanıma uygun "Konu Testleri"ne yer verilmiştir.